

راهنمای

ارزشیابی فرآیند محور و نتیجه محور

(همسو با سند برنامه درسی ملی و آیین نامه های جدید ارزشیابی)

آتنا انصاری

پهروز انصاری

سرشناسه	: انصاری، آتنا، ۱۳۶۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: راهنمای ارزشیابی فرآیند محور و نتیجه محور (همسو با سند برنامه درسی ملی و آیین نامه های جدید ارزشیابی) / آتنا انصاری، بهروز انصاری.
مشخصات نشر	: فیض آباد مهولات: انتشارات جالیز، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۳ ص.: جدول.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۹۶۱۵-۹-۷ ریال ۱۱۰۰۰۰
وضعیت فهرت نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: شاگردان -- ایران -- ارزشیابی
موضوع	: Students -- Rating of -- Iran
موضوع	: ارزش و پرورش -- ایران -- ارزشیابی
موضوع	: Education -- Iran -- Evaluation
شناسه افزوده	: انصاری، بهروز، ۱۳۴۵ -
رده بندی کنگره	: الف /LB۱۱۱۷/ ۸۶
رده بندی دیویی	: ۳۷۱/۲۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۹۹۸۹۹۲

عنوان کتاب : راهنمای ارزشیابی فرآیندمحور و نتیجه محور

نویسنده : آتنا انصاری ، بهروز انصاری

ناشر : انتشارات جالیز

طراح جلد : علیرضا انصاری

تیراژ : ۱۰۰۰

نوبت چاپ : اول

تاریخ چاپ : ۱۳۹۶

قطع : ۹ یری

تعداد صفحات : ۱۳۳ صفحه

قیمت : ۱۱۰۰۰۰ ریال

شابک :

۹۷۸	۶۰۰	۹۹۶۱۵	۹	۱
-----	-----	-------	---	---

حق چاپ برای مؤلفین محفوظ است

خراسان رضوی ، شهرستان مه ولات ، فیض آباد بلوار مدرس ، پلاک ۱ « انتشارات جالیز »

تلفن : ۰۵۱۵۶۷۲۸۷۹۷ - ۰۹۱۵۹۳۰۹۹۶۳

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول کلیات	۱
..... مقدمه	۲
..... ارزشیابی	۴
- یادگیری شایستگی محور	۴
..... آسیب ها و کاستی های موجود در نظام ارزشیابی تحصیلی	۶
..... طبقه بندی هدف های آموزشی	۷
..... الگو گذاری جدید (رسم هدف موضوع) در برنامه درسی ملی	۱۲
..... ارتباط شیوه های ارزشیابی با هدف های آموزشی	۱۴
..... مقایسه ی ارزشیابی فرآیندمحور با ارزشیابی نتیجه محور	۱۹
..... چگونه از ارزشیابی سنتی به ارزشیابی طلب محور رسید ؟	۲۱
فصل دوم شیوه ها و شاخص های ارزشیابی فرآیندمحور	۲۲
..... ضرورت توجه به ارزشیابی فرآیندمحور	۲۴
..... اهمیت ارزشیابی فرآیندمحور	۲۵
..... نتیجه ارزشیابی فرآیند محور چه خواهد بود ؟	۲۶
..... روش ها و شیوه های ارزشیابی فرآیندمحور	۲۷
قسمت اول: ارزشیابی بر مبنای میزان مشارکت دانش آموزان در فعالیت های کلاسی	۲۹
- بحث و گفتگو، اظهار نظر و همفکری کردن در کلاس	۲۹
- همکاری و تعامل در کار گروهی	۳۱
- پرسش های شفاهی و سوال کردن	۳۴
- پوشه ی کار	۳۷
- ارزشیابی از فیلم	۴۰
- آزمون باز (مداد و کاغذی)	۴۱
- برداشت از تصاویر و عکس ها	۴۲
- به نمایش گذاردن مهارت ها (ایفای نقش)	۴۳

۴۴	- کنفرانس کلاس
۴۶	- فعالیت‌های آزمایشگاهی
۴۸	- شناخت و پرورش خلاقیت دانش‌آموزان
۵۰	- روش خودسنجی (خودارزیابی) و همسال‌سنجی
۵۲	- گزارش من یادگرفتم
۵۳	- پنجره شفاف و مات
۵۳	- ارزشیابی از روش‌های تدریس
۵۵	قسمت دوم: ارزشیابی بر مبنای فعالیت‌های خارج از کلاس دانش‌آموزان
۵۶	- تکالیف - سی روزانه پاهفتگی
۵۹	- پروژه (تحقیق علمی):
۶۲	- بازدید علمی و تهیه گزارش
۶۴	- مقاله
۶۹	- روزنامه دیواری
۷۰	- تهیه گزارش
۷۲	- پروژه‌های دست‌ورزی (مدل یا وسیله آموزشی):
۷۳	- انجام دادن مصاحبه
۷۴	- ارزشیابی از طریق والدین
۷۶	- فعالیت‌های فوق برنامه
۷۹	فصل سوم شیوه ارزشیابی نتیجه محور و آزمون عملکردی
۸۰	ارزشیابی نتیجه محور:
۸۰	ویژگی‌های ارزشیابی نتیجه محور
۸۱	ضرورت ارزشیابی نتیجه محور
۸۱	اهداف ارزشیابی نتیجه محور:
۸۲	ویژگی‌های یک آزمون مناسب
۸۴	نقش جدول مشخصات آزمون
۸۷	انواع آزمون‌ها با توجه به چگونگی تهیه آنها
۸۹	ملاک‌هایی که در طراحی آزمون نتیجه محور باید در نظر بگیریم
۱۰۳	نمونه سوالات با توجه به سطوح مختلف حیطه‌ی شناختی
۱۰۶	اجرای آزمون
۱۰۷	قواعد تصحیح سؤال‌های تشریحی

- ۱۰۸ آزمون‌های عملکردی
- ۱۰۹ چرا باید از آزمون عملکردی استفاده کنیم؟
- ۱۱۳ آزمونهای عملکردی چگونه طراحی می شوند؟
- ۱۱۴ برخی مزایای آزمون های عملکردی
- ۱۱۵ تدوین آزمون عملکردی
- ۱۱۵ توصیه هایی برای تدوین ارزیابی عملکردی
- ۱۱۷ چند مثال از آزمون های عملکردی مربوط به دروس مختلف
- ۱۱۹ کتابشناسی

پیشگفتار

عامل انسانی مهم ترین عامل موثر در فرآیند تحولی است. تحول فرآیندی است که نیاز به برنامه ریزی دارد. اجرایی شدن برنامه تحول بنیادین در آموزش و پرورش مشارکت همه جانبه معلمان و مدیران و برنامه ریزان رami طلبد. این مشارکت مستلزم آمادگی درونی، همراهی فکری و همیاری عملی است.

در توسعه آموزش و پرورش ملاک ها و فاکتورهای متعددی نقش دارند. مهم ترین آنها نظام ارزشیابی، در آموزش می باشد. که باید تحول اساسی در آن صورت بگیرد. امروزه ارزشیابی را بخش جدایی ناپذیر فرآیند یاددهی - یادگیری می دانند که همراه با آموزش و در ارتباط تنگاتنگ با آن، به گونه ای مستمر، پام می گیرد و به جای تأکید بر طبقه بندی دانش آموزان و مقایسه آنان با یکدیگر، هدایت یادگیری آنان را مرکز توجه قرار می دهد. براین اساس با تحول در برنامه ریزی کتب درسی، لزوم تغییر نوع ارزشیابی نیز گریز ناپذیر است. اگر برنامه ها و روش های تدریس تغییر کنند، اما شیوه های ارزشیابی دگرگون نشوند، سرنوشتی جز شکست در پی نخواهد داشت. شیوه های ارزشیابی سنتی فقدان بخش محدودی از هدف های دانش را بستند؛ حال آنکه «فرآیند آموزش» نیازمند روش های از صاوت و ارزشیابی است که بهتر است به مهارت ها و نگرش ها در فرآیند شکل گیری آنها توجه کنند معلم نه تنها در پایان دوره ی آموزشی، بلکه باید در سراسر جریان آموزش، میزان یادگیری دانش آموزان خود را ارزشیابی کند. این کار به معلم کمک خواهد کرد تا هم از چگونگی توفیق و شکست یادگیرندگان در یادگیری و هم از نقاط قوت و ضعف فعالیت های آموزشی خود آگاهی حاصل نماید.

کتاب حاضر برای تحقق این هدف نگاشته شده است و معلم را در آگاهی از شیوه های گوناگون و متنوع ارزشیابی یاری می دهد. به طوری که ضمن مطالعه ی مطالب این کتاب، متوجه آنها خواهید شد. هدف، معرفی ملاک های فرآیند محور براساس آیین نامه جدید

ارزشیابی و همسویاسندبرنامه درسی ملی (بند ۲-۱۹) می باشد. همچنین سعی گردیده در پایان هر یک از شیوه های ارزشیابی، چک لیستی پیشنهادی جهت اجرای عملی برای استفاده ی همکاران ارائه شود. این کتاب دارای سه فصل است که در فصل اول در مورد ارزشیابی و انواع آن و همچنین ضرورت و اهداف فرآیند محور و نتیجه محور سخن گفته شده است، در فصل دوم شیوه های متنوع ارزشیابی فرآیند محور در داخل و خارج از کلاس معرفی شده اند. و در فصل سوم نیز به طور اختصار در مورد چگونگی ارزشیابی نتیجه محور و ملاک های طراحی سؤالات بهتر سنجش و ارزشیابی و همچنین آزمون عملکردی و اهمیت آن، که نیاز امروز تحلی در ارزشیابی می باشد، توضیح داده شده است. امید داریم بتوانیم گامی مؤثر در زمینه ی ارزشیابی دانش آموزان از نظر کمی و کیفی برداریم.

با احترام - مؤلفین